

Narkotikautredning med förhinder

Den av socialdepartementet ny tillsatta narkotikautredningen ska utreda det mesta som redan samsjuklighetsutredningen redan är klar med och kommer att av uppenbara politiska skäl avstå från att utreda väsentliga delar inom narkotikaområdet.

Utredaren Thomas Lindén presenterade förutsättningarna för den nu tillsatta narkotikautredningen vid Svensk förening för Beroendemedicins forskningsmöte i Stockholm. Det blir en snabb utredning med ett delbetänkande som ska vara klart i mitten av oktober 2022. Slutbetänkandet ska presenteras ett år senare.

Huvudsyftet med utredningen är att med fortsatt restriktiv narkotikapolitik ska även finnas utrymme för ett effektivt förebyggande arbete, god missbruks- och beroendevård som innehåller insatser för skademinimiering och insatser mot dödlighet till följd av läkemedels- och narkotikaförgiftning.

Narkotikapolitiken ska vara förenlig med evidensbaserad vård och beprövad erfarenhet. Denna utredning ska föra en tät dialog med samsjuklighetsutredningen.

Direktiven i sin helhet finns på www.sou.gov.se/17102-2/

Under presentationen fick Thomas Lindén den från professionen självklara frågan huruvida avkriminalisering ska utredas. Svaret var entydigt

- Nej.

Under paneldebatten fick statssekreterare Tobias Lundin Gerdås samma fråga i olika varianter från såväl moderator som publik. Han svängde sig med svaret något elegantare än utredaren, men svaret var detsamma:

- Nej.

Bulletin har frågat en av landets framträdande narkotikaforskare, professor Björn Johnson. Han är tveksam till utredningen, vilket han tillsammans med Petter Karlsson redovisat i en debattartikel i Dagens samhälle. Sammanfattning:

- Seriösa forskare ska inte delta i en riggad utredning.

Björn Johnsons tycker direktiven är märkliga.

- Det finns ju en jättestor överlappning med det som redan utretts av Samsjuklighetsutredningen – ska detta då utredas en gång till, när remissvaren knappt ens hunnit komma fram?

Björn Johnsson påpekar att många områden som framhålls knappast låter sig utredas utan att man tar hänsyn till de kontrollpolitiska aspekterna, vilket regeringen tydligt sagt ska utelämnas.

- Hur ska man exempelvis kunna utreda vilken roll stigma spelar inom vården och när det gäller vårdsökande, om man inte får ta kriminalisering av eget bruk i beaktande?

Det är inte bara Björn Johnsson som är kritisk. I en debattartikel i DN framkommer att professor Markus Heilig, en av landets främsta biologiska beroendeforskare tillsammans med Sveriges Kommuner och Regioner och Folkhälsomyndigheten är kritiska till begränsningarna i direktiven.

En anmärkningsvärd avsaknad av underlag är att ingen i Sverige har någon som helst uppfattning om hur många narkomaner landet kan tänkas ha eller hur många som behandlas inom landets sjukvård och institutioner. Professor Markus Heilig frågade Thomas Lindén om detta till synes självklara underlag för en narkotikautredning ska ingå i utredningen.

Thomas Lindén:

-Nej.

Det kan inte helt ses som förvånande när Björn Johnsson säger att om han blir tillfrågad att delta i denna utredning blir svaret lika kort:

- Nej.